

1. XIX ғ. аяғымен XX ғ. басындағы "Жүздік" қозғалысы. Жүздікшілік деген негізі Әсет Шыңкешіңдағы түркі тілдес мұсылмандардың азартушылығы қозғалысы бағыт табынады. Бұл қозғалыс біздің тарихымызда XIX ғ. аяғымен XX ғ. басында орын алған.

Қозғалыс барысында Жүздікшілік бағыттағы мектептер мен медреселер ашыла бастаған. Мұндай мектеп медреселер жаратылыстану бағыттары мен түркі тілдері мен тарихына көп көңіл бөлін. Жүздік қозғалысының өзіндік сәтос идеялары болды. Яғни, бұл біздің дінімізді, дәстүрімізді, мәдениетімізді насихаттады.

XX ғ. басында жүздіктің қозғалысына қарсы іс-түрлізі мен болатын. Бірақ сонда да қазіргі кезде сақталып келе жатқан, даму үстіндегі рухани да мәдени де қазыналарымыз соның арқасында.

2. "Аян қазақ" үндеуінен Қаржаралы петициясына дейін.

"Аян қазақ" үндеуінің кейбіреуі қазақ халқына мынадай әділетсіз өмірге көз жеткізді. Себебі сондай ауыр заманда бүкір халқымызға үлкен қауіп төккен болатын. Әйтпекі сол кезде қазақ халқы еш қимылысыз өз күндерін көріп, бақытына көкір түр-ген.

Қаржаралы петициясы халқымыздың дамып-тасуына үлкен әсерін тигізген Онда көптеген шарттар мен талаптар нақаралған болатын. Бұл талаптар қазақтардың түркілік түркілік-ін, басқару мәткен өте қатты өзірткен болатын.

3. XX ғ. басындағы ұлттық баспасөз және оның қоғамдық-саяси өмірдегі маңызы. Алай шығармашылықтың алғашқы рет басылған маңызы көрсетілді.

XX ғ. басындағы ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси өмірдегі маңызы зор болды. 20-ғасындағы баспасөздің бүгінгі күнгі маңызы Тәуелсіздік туралы танып-білімді.

Алай шығармашылықтың алғашқы рет басылған маңызына көңіл бөлсек, бұрынғы қазақ қоғамы үшін бұл аса маңызды бағыт саналған. Мәңгі ойымыз егер сол кездері мұндай шығармалар уақытымыз басынса, алар қоғамды қамар еді. Алай шығармашылық бүгінгі күндегі мәдениетіміздің ең аса маңыздысы. Оның шығармашылық бүгінгі қазақ халқының қамқорлығы ең басты келісі.

Анаше партиясының құрылысы.

Анаше партиясы 1917 жылы үкімен әрі жер шай-
сатпен құрылған. Әдет пені бойы көктем қо-
ғамының тиімділіктері атқарылып келеді. Бүгін
партияның құрылысының таты бір басты бағытте
керісінше қарайтын бағытта.

Бұл жағдайда партия құру, икем қозғау, қол-
ға назар аудару қазақтар үшін үкімен әрі өте
ауыр тиімділік бағыты. Бірақ сонда да қазіргі
өзінде Анаше партиясының жиналыстарының есімі
рі аталып келеді. Алардың қазақ халқы үшін
атқарған тиімділіктері біздің өзіміз беделі, тиімді
иқемді бұйымдарымыз келімі.